

Ongeveer halfweg bemerkt de wandelaar een eenvoudig schild tegen een der linden vermeldend:

Monogramm. Sr., Königlichen Hoheit.
Des Herzogs von York, 1789.

waaronder de hertog van York, den tweeden zoon van koning Georg III eigenhandig zijn monogram gesneden heeft.

In den Georggarten vindt ge op een granietblok onder de zoogenaamde drie historische eiken een ander inschrift luidend:

Diese drei Eichen sind gepflanzt zum Andenken an den XX Geburtstag seiner Königlichen Hoheit des Kronprinzen Georg von Hannover im Jahre MDCCCXXXIX.

Von R. W. Jelf.
Fr. von Frese.
Und Mrs. M. Ford.

Tragisch, zooals veel uit onze herinneringschat aan het onttroonde Welfenhuis, is ook de geschiedenis van het trotsche architectonisch hoogstmerkwwaardige paleis rechts van de laan, het beroemde Welfenslot.

Een nog niet oud paleis, dat toch eigenlijk niet meer bestaat, ja nooit bestaan heeft. Wel staat de façade er, maar de details laten anachronistische versieringen zien en goedbeschouwd is het geheel een soort conglomeraat van nuttigheidsgebouwen, die niets te maken hebben met de oorspronkelijke bestemming van vorstelijk residentiepaleis voor koning Georg V.

En toch verheug ik me zeer in deze overigens weinig gewenschte innerlijke gedaanteverwisseling, die aan de grondgedachte van

het geheel absoluut vreemd was en dan ook maar matig voldoet aan de ieder jaar hogere eischen, welke gesteld worden door... heeren professoren der technische hoogeschool.

Want het paleis, dat ginds aan de Noordzijde van de allée met een frontlengte van 151 en een diepte van 70 meter oprijst, is gewijd aan de wetenschap, nadat de staatkundige greep van een Bennisen het Welfenhuis onmogelijk maakte.

En ofschoon meer dan een aanbouw werd opgericht, die zich door het weinig kostbare van het materiaal moeilijk kon aanpassen bij de vorstelijke middenfaçade, zoo is toch de zeldzaam machtige werking van het geheel gebleven, dat vooral boeit door de vijf onsymmetrisch verdeelde torens, welke het slot een meer dan gewone monumentaliteit verleenen.

Domineerend rijst boven het gebouwencomplex de 47 meter hoge toren uit, terwijl het schilderachtig effect van de

vier flankerende torens vooral treft, gezien van uit de voor het publiek gesloten Welfengarten.

In 1854 begon de vermaarde Tramm de plannen te ontwerpen voor een nieuw vorstelijk verblijf in de residentie, welke plannen van 1857—1866 in uitvoering werden genomen. Maar de catastrofe van het Hannoveraansche rampjaar maakte ook hieraan een onverwacht einde en we zien het gebeuren, dat negen jaren lang de bouw totaal stil ligt. Wel stonden de façades en was het buitenwerk grootendeels af, doch het inwendige was nog een holle zalen- en kamer-

HET STERFVERTREK VAN LEIBNIZ IN HET GERESTAUREERDE LEIBNIZHAUS TE HANNOVER.